

Zolang er in de boomkwekerij-sector kunstmest wordt gebruikt, zullen planten ziek worden door ondervoeding en bestrijdingsmiddelen nodig hebben.

Gegron

'Gegron', dat is het thema van de komende Vakbeurs Groot Groen in Zundert. Het gaat op deze beurs om de taak die de boomkwekerij heeft om haar groene teelten nog groener te maken. Het doel is om de grond zo gezond te krijgen dat het gebruik van bestrijdingsmiddelen sterk afneemt.

Het ontbreekt in de sector echt niet aan de wil om het gebruik van bestrijdingsmiddelen te beperken. Veruit de meeste boomkwekers zijn er allang achter dat het behoorlijk wat minder kan. Maar zoals met alle dingen: het venijn zit in de staart. Hoe kom je van die laatste restjes bestrijdingsmiddelen af die nog nodig lijken te zijn?

Door de kennis van de bodem te vergroten, ontstaat automatisch het besef dat bestrijdingsmiddelen vaak een groot negatief effect hebben op de bodem. Want in de bodem moeten microben samenwerken, op een manier die het beste is voor planten. Zonder die samenwerking worden planten ziek en zijn ze niet in staat om al die verschillende microben te voeden. Het zijn namelijk de planten die het bodemleven voeden. Planten leveren via hun wortelhaartjes bladsuikers af in de grond en de microben rond de wortels leven daarvan. Als die microben goed worden gevoed, kunnen ze de mineralen in de grond omzetten in opneembare nutriënten voor de plant.

Een gezonde grond is dus afhankelijk van gezonde planten. Maar andersom zijn gezonde planten ook afhankelijk van een gezonde grond. Daarmee heeft het thema 'Gegron' voor Groot

Groen 2022 een belangrijke lading. Maar wat is dat nu eigenlijk, gezonde grond? Laten we het eens omdraaien: wat is ongezonde grond? Dat is eigenlijk alle grond waarin restanten voorkomen van fungiciden, insecticiden en kunstmest. Fungiciden die op het blad worden gespoten, komen al dan niet direct in de grond terecht. Daar doden ze een fikse hoeveelheid schimmels, waardoor de balans wordt verstoord. Er zijn ruim 150 soorten schimmels bekend die aaltjes, eitjes en larven eten. Als deze schimmels afwezig zijn, kunnen aaltjes en taxuskeverlarven ongehinderd groeien. Hetzelfde geldt voor insecticiden; die verstoren het bodemvoedselweb evenzeer.

Maar misschien had ik moeten beginnen met kunstmest. Van kunstmest worden planten ziek. Letterlijk! Planten raken ondervoed omdat ze met kunstmest veel te weinig mineralen opnemen om gezond en weerbaar te groeien. Bovendien wordt met bijna elke vorm van kunstmest zoveel stikstof ineens gegeven dat de bacteriegroei in de grond explodeert. En al die bacteriën moeten eten. Hun voedsel bestaat uit organische stof, die daardoor uit de grond verdwijnt. Met kunstmest worden alleen planten beperkt gevoed, ten koste van de organische stof in de grond. Gecoate meststoffen waarvan de stikstof mondjesmaat vrijkomt, doen het al veel beter, maar ook daarbij spoelt 30 procent van de stikstof uit. Bij gewone kunstmest kan dat wel 75 procent zijn, wat met de huidige prijzen van meststoffen wel te denken geeft. Er wordt zoveel gesproken over gezonde en weerbare grond. Elke universiteit, menig advi-

seur en onderzoeker is bezig met het thema. Er gebeuren veel goede dingen als het gaat om het gezond maken van grond, maar niemand durft hardop te zeggen dat kunstmest het slechtste is wat grond kan overkomen. Wat voor zin heeft het om te proberen het organischestofgehalte in de grond omhoog te krijgen, als kunstmest al die organische stof in hetzelfde jaar opvreet? Zolang er in de boomkwekerijsector kunstmest wordt gebruikt, zullen planten ziek worden door ondervoeding en bestrijdingsmiddelen nodig hebben. En de bodem? Die kan dan niet meer datgene leveren waar planten om vragen. Dat maakt de negatieve cirkel compleet.

We moeten ons realiseren dat de grote markt voor bestrijdingsmiddelen pas op gang kwam nadat telers kunstmest gingen gebruiken. Alle analysemethoden, adviezen en tabellen over het gebruik van kunstmest zijn opgesteld in een tijd dat we veel minder van planten wisten dan nu. Er staan robots op Mars, maar wij hier op aarde werken met meststoffenkennis van 160 jaar oud. Er is al zoveel meer bekend. Bij de huidige stand van de wetenschap moeten we een sterker verband gaan zien tussen bodemgezondheid, plantgezondheid en uiteindelijk menselijke gezondheid. Als we dit samen doen, kunnen we zeggen dat we op basis van grondige kennis gegron zijn.

